

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาชนิดของแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อเกิดการอักเสบที่ได้แผ่นเหงือกรอบฟันกรามซี่ที่สามที่ขึ้นไม่เต็มที่ ฟันกรามซี่ที่สามที่ขึ้นไม่เต็มที่ของผู้ป่วย 100 ซี่ จำแนกตามอาการอักเสบได้ 3 ระยะคือเฉียบพลัน กึ่งเฉียบพลัน และ เรื้อรัง มีจำนวน 30, 30 และ 40 ซี่ ตามลำดับ จากนั้นจึงเก็บเชื้อแล้วนำไปเพาะเลี้ยงและพิสูจน์จำแนกชนิด

ผลการวิจัยพบว่ามีแบคทีเรียหลัก 2 กลุ่มที่พบมากอย่างมีนัยสำคัญคือแบคทีเรียรูปร่างกลม ติดสีแกรมบวก และแบคทีเรียรูปร่างแท่งติดสีแกรมลบซึ่งเป็นจุลชีพก่อโรคปริทันต์ด้วย ในระยะเฉียบพลันพบแบคทีเรียชนิด *β-streptococcus*, *Staphylococcus aureus*, *Streptococcus pyogenes*, *Fusobacterium nucleatum*, *Prevotella intermedia* และ *Porphyromonas gingivalis* อย่างมีนัยสำคัญ ผลของระยะกึ่งเฉียบพลันใกล้เคียงกันกับระยะเฉียบพลัน แต่จะพบเพียงแบคทีเรียชนิด *β-streptococcus*, *Fusobacterium nucleatum*, *Prevotella intermedia* และ *Porphyromonas gingivalis* อย่างมีนัยสำคัญเท่านั้น ขณะที่ในระยะเรื้อรังนั้นพบแบคทีเรียชนิด *Prevotella intermedia*, *Porphyromonas gingivalis*, *Streptococcus viridans* และ *Streptococcus sanguis* อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $p \leq 0.05$ เมื่อทดสอบสถิติด้วยวิธี ที ผลการตรวจสอบความไวต่อยาต้านแบคทีเรียของแบคทีเรียทดสอบพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของจำนวนสายพันธุ์ที่ไวต่อยาทุกตัวกับจำนวนสายพันธุ์ที่มีการคือยารางชนิด

สรุปได้ว่าแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุหลักของการอักเสบบริเวณใต้แผ่นเหงือกรอบฟันกรามซี่ที่สามโดยเฉพาะในระยะเฉียบพลันคือแบคทีเรียรูปร่างกลมติดสีแกรมบวก ได้แก่ *β-streptococcus*, *Staphylococcus aureus* และ *Streptococcus pyogenes* และพบแบคทีเรียรูปร่างแท่งติดสีแกรมลบซึ่งเป็นจุลชีพก่อโรคปริทันต์ในทุกๆระยะของการอักเสบ โดยมีลักษณะเฉพาะของแต่ละระยะของการ

อีกเสบที่จำเพาะต่อชนิดของแบคทีเรีย ดังนั้นในการเลือกแนวทางการรักษาการอักเสบดังกล่าวจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงชนิดของแบคทีเรียเป็นสำคัญเพื่อเลือกใช้ยาต้านจุลชีพให้ได้ผลการรักษาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และสรุปได้ว่าแบคทีเรียทั้ง 2 กลุ่มที่เป็นสาเหตุของการอักเสบของแผ่นเหงือกยังมีความไวต่อยาต้านแบคทีเรียได้ทุกชนิดของยาที่นำมาทดสอบ